YMPÄRISTÖMINISTERIÖ **Muistio**
Hallitussihteeri Sara Viljanen 31.5.2017

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE JÄTTEEN JA MUUN AINEEN MEREEN LASKEMISEN AIHEUTTAMAN MEREN PILAANTUMISEN EHKÄISEMISESTÄ TEHDYN VUODEN 1972 YLEISSOPIMUKSEN VUODEN 1996 PÖYTÄKIRJAN SEKÄ SIIHEN VUOSINA 2009 JA 2013 TEHTYJEN MUUTOSTEN HYVÄKSYMISESTÄ SEKÄ ERÄIKSI NIIHIN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Tausta ja sisältö

Esitys koskee Kansainvälisen merenkulkujärjestö IMO:n alaisuudessa vuonna 1996 tehtyä Lontoon dumppauspöytäkirjaa sekä siihen vuosina 2009 ja 2013 tehtyjä muutoksia. Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi pöytäkirjan ja siihen tehdyt muutokset. Esitykseen sisältyy lisäksi lakiehdotukset pöytäkirjan ja siihen tehtyjen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta samoin kuin lakiehdotus Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain muuttamisesta.

Lontoon dumppauspöytäkirja tulee korvaamaan aiemman vuodelta 1972 peräisin olevan dumppausta koskevan Lontoon yleissopimuksen. Pöytäkirjassa säädellään jätteen ja muun aineen mereen laskemista ja sen merkittävin periaatteellinen ero aiempaan yleissopimukseen on siinä, että pöytäkirja määrittelee kaiken jätteen ja muun aineen mereen laskemisen lähtökohtaisesti kielletyksi siinä missä yleissopimus luokitteli jätteet ja muut aineet eri kategorioihin sen mukaan, millä edellytyksin niiden mereen laskeminen oli sallittua.

Jätteen ja muun aineen mereen laskeminen on Suomessa tiukasti säänneltyä ja kansallinen sääntely onkin rajoittavampaa kuin nyt hyväksyttävänä oleva dumppauspöytäkirja, jonka määräykset ovat luonteeltaan vähimmäissääntelyä. Sisällöllisille lainsäädäntömuutoksille ei ole näin ollen nähty Suomessa tarvetta ja kiireisemmät lainsäädäntötehtävät ovat usean vuoden ajan menneet henkilöstöresurssisyistä pöytäkirjan hyväksymisen edelle. Dumppauspöytäkirjan kansalliselle hyväksymiselle ei ole missään vaiheessa nähty sisällöllisiä esteitä.

Esitykseen sisältyvä ehdotus Suomen talousvyöhykelain muuttamisesta koskee sitä, että talousvyöhykelakiin lisättäisiin viittaus vuonna 2012 annettuun lakiin hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista. Hiilidioksidin talteenottamista ja varastointia koskevan lain antamisen yhteydessä ei epähuomiossa lisätty lakia koskevaa viittausta talousvyöhykelain 3 §:ään, jossa listataan talousvyöhykkeellä sovellettava ympäristönsuojelua, vesirakentamista ja merialuesuunnittelua koskeva lainsäädäntö. Tämä tekninen puute on tarkoitus korjata esityksen yhteydessä.

Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu ympäristöministeriössä, joka on pyytänyt siitä lausunnot asiaankuuluvilta tahoilta. Lausunnoissa ei ole nähty esteitä pöytäkirjan ja sen muutosten hyväksymiselle.

Vaikutukset

Pöytäkirjan ja sen muutosten hyväksymiset eivät aiheuta tarvetta kansallisten säädösten muuttamiselle, koska Suomen lainsäädäntö on jo entuudestaan linjassa pöytäkirjan ja sen muutosten sisällön kanssa. Talousvyöhykelain 3 §:n muuttaminen on luonteeltaan lakitekninen korjaus. Esityksestä ei näin ollen aiheudu taloudellisia eikä muitakaan vaikutuksia.